

met eenige uitvoerigheid worden behandeld, terwijl andere alleen werden aangestipt. Met name was het de philologische wetenschap der Hebreeuwsch-Joodsche of Israëlietische archaeologie, welker bestaansrecht wel werd erkend, maar zoo, dat ze tegenover het theologisch vak der heilige oudheden al te zeer op den achtergrond geraakte. Het lag in den aard der zaak, dat hetgeen toen aangaande haar gezegd kon worden meer negatief dan positief was.

Deze omstandigheid wekte in mij het besef, dat ik ge-roepen ben thans het tweede deel te vervullen van eene dubbele, maar slechts half voltooide taak. Waar de nieuwe benoeming, door H.H. Directeuren op mij uitgebracht, mij met nieuwe banden aan onze litterarische faculteit verbindt, daar hield ik het voor gepast U ditmaal de philologische wetenschap der Israëlietische oudheidkunde nader te schetsen in hare relatie tot de theologische zuster-wetenschap der archaeologia sacra. Daarbij staan ze voor mijn geestes oog als tweelingen, elk met eigen beginsel en en eigen taak. Maar toch zoo, dat de eerste even afhankelijk is van de tweede als de tweede van de eerste. Waar ik dus tot u ga spreken over

Israëlietische Oudheidkunde en Archaeologia Sacra,

daar verzoek ik achtereenvolgens Uwe geëerde opmerkingzaamheid:

- I voor het onderscheiden karakter van beide wetenschappen;
- II voor de wederzijdsche afhankelijkheid van beide wetenschappen.